

Jordi Sabatés El pianista barceloní presenta un nou espectacle al voltant del músic cubà Bola de Nieve, aquesta vegada acompanyat de ballarins

El piano quàntic

JOAQUIM NOGUERO

El proper 23 de setembre, a les festes de la Mercè, a la plaça de la Catedral, Jordi Sabatés s'asseurà al piano, a sota d'una pantalla de cinema, i acompanyaran la seva música quatre parelles de ballarins del Ballet de Cámara de Madrid de l'Institut de les Artes Escèniques y de la Danza Alicia Alonso (Universitat Rey Juan Carlos). Amb coreografia del ballarí cubano japonès Ioshinobu Navarro, la proposta de Sabatés homentja musicalment el cantant i pianista Bola

alegría, ni tan sols aquest triple salt mortal no acaba mai de satisfer-lo plenament. La seva creativitat sempre és dialèctica: creix amb més personalitat com més en contacte és amb altres materials artístics. Per això la seva àmplia dedicació al cinema mut, que concep com una partitura visual, mentre s'adapta al ritme i al timbre (les textures) que detecta a la pantalla, fins a establir una relació essencialment harmònica amb la seva estructura cinètica més profunda. Ho demostra la música que va

rors de la mateixa manera que la de Buster és un *concert de rialles*. A Barcelona hi ha hagut ocasió de comprovar-ho. Els dos últims anys, Sabatés ha presentat les dues cintes als cinemes Girona, a peu mateix de pantalla, en comunicació directa amb la pel·lícula i amb l'espectador, i el proper octubre tornarà a acompanyar la cinta de Keaton al local ArtTe del carrer Muntaner.

És gràcies al cinema que el pianista barceloní va establir contacte amb la música de Bola de Nieve, l'immens compositor negre, santer, homosexual i prerevolucionari, el mite capaç d'emocionar la cantant Édith Piaf, la ballarina Josephine Baker o el catedralici escriptor Alejo Carpentier. Rafael Alberti el va descriure com un Lorca negre. I Sabatés, que ha musicat el poeta andalús a *El paseo de Buster Keaton*, es va enamorar de la música del cubà quan el realitzador José Sánchez Montes li va encarregar la banda sonora del documental *Bola de Nieve, el hombre triste que cantaba alegre* (2003). Després de la pel·lícula, Sabatés va desenvolupar els materials per al CD *A propósito de Bola de Nieve*, finalista el 2008 en la categoria de millor àlbum de jazz als premis de la Música. I més tard va crear l'espectacle *Bola de Nieve*, completades les imatges de la pantalla amb els sorprenents trucs i les delicades ombres xineses del mag Sergi Buka.

Com bé anunciava el disc que el va donar a conèixer el 1975, assegut al piano acústic al costat de Tete Montoliu a *Vampyrria*, Sabatés vampiritza tot allò que l'apassiona. En diàleg obert amb el vessant més fetiller i seductor del Bola de Nieve original, ha compost delicades cançons de bressol, alegres montunos que es presenten com acceleradíssims *slapsticks* musicals, un melòs danzón, un rítmic cha-cha-cha, vals, un trepidant zapateo cubà, mambo de carrer, un tema amb ecos africans, una havanera-tango, un bolero-bossa i així. Pel que fa a registres, no farà curt a la plaça de la Catedral. Com en el jazz, el seu estil són variacions sobre l'absoluta mutabilitat de tot. Un concert festiu. Una bola de notes, que roda i roda, com qui juga. |

Sabatés tocant el piano en un espectacle anterior dedicat també a Bola de Nieve

ARXIU

de Nieve, en un pas de rosca més als seus diversos acostaments al compositor cubà i a la seva curiositat per treballar amb altres arts. No és la primera vegada que Sabatés interactua amb la dansa (va treballar amb Toni Jodar en el lorquíu *El paseo de Buster Keaton*), però sí que li és nou poder actuar de bracet amb una companyia de la gràcil espectacularitat dels deixebles d'Alicia Alonso. Potser el més similar a ell mateix: flexibilitat creadora i expressivitat per davant del simple virtuosisme, però rigor, molta feina, tècnica multiplicada.

Al cap i a la fi, físic de formació, Sabatés és pianista quàntic. Si la seva música es destaca sobretot pels amplis desenvolupaments harmònics, fardada la partitura de citacions, d'ecos, de capes sobreposades i mil ressonàncies travades en xarxa amb

compondre per a la comèdia *Sherlock junior*, de Buster Keaton (a Espanya titulada *El moderno Sherlock Holmes*, una cinta muda del 1924) o la seva celebrada composició per al film expressionista *Nosferatu*, la ver-

Sabatés dialoga amb l'immens compositor santer, homosexual i prerevolucionari, el 'Lorca negre'

sió de *Dràcula* firmada per Murnau el 1922. El títol original complet de l'òpera prima del director alemany il·lumina l'interès que sent Sabatés per aquest tipus de cinema: *Nosferatu*, *ein Symphonie des Grauens*, o sigui, es tracta d'una *simfonia dels hor-*

Jordi Sabatés / Ballet de Cámara de Madrid
Homenatge a Bola de Nieve

AVINGUDA DE LA CATEDRAL, 23 DE SETEMBRE